

การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน

นายจินดา จำเพียร

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974 - 568 - 939 - 4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014471

๑๗๖๑๐๔๖๔

A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISORY PERFORMANCES OF
ADMINISTRATORS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE OFFICE OF NAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mr.Chinda Champian

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974 - 568 - 939 - 4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน
 ประณีตศึกษา สังกัดสำนักงานการประณีตศึกษาจังหวัดน่าน

โดย นายจินดา จำเพียร
 ภาควิชา บริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สังค์ อุตระนันท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นิมิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
 การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
 ประธานกรรมการ
 (อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช)

.....
 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สังค์ อุตระนันท์)

.....
 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

จินดา จำเปียร : การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน
ประเมณศึกษาสังกัดสำนักงานการประเมณศึกษาจังหวัดน่าน (A STUDY OF EDUCATIONAL
SUPERVISORY PERFORMANCES OF ADMINISTRATORS IN ELEMENTARY SCHOOLS
UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NAN PROVINCIAL PRIMARY
EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สังค์ อุทารานันท์, 149 หน้า

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประเมณศึกษาสังกัดสำนักงานการประเมณศึกษาจังหวัดน่าน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 403 ฉบับ ไปยังกลุ่มประชากรซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนประเมณศึกษาสังกัดสำนักงานการประเมณศึกษาจังหวัดน่านจำนวน 403 โรงเรียน ได้รับคืนที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 387 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.03 นำมามีเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประเมณศึกษาสังกัดสำนักงานการประเมณศึกษาจังหวัดน่าน ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาครบถ้วน 10 ด้าน โดยเรียงลำดับการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. การจัดระบบการเรียนการสอน 2. การบริหารบุคลากร 3. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน 4. การจัดทำวัสดุอุปกรณ์ 5. การจัดทำสื่องอւนวยความสะดวก 6. การประเมินผลการสอน 7. การพัฒนาหลักสูตร 8. การฝึกอบรมครูประจำการ 9. การจัดบริการพิเศษแก่ครู 10. การปฐมนิเทศครูใหม่

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต อินะ พล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พนธุ์สก

CHINDA CHAMPIAN : A STUDY OF EDUCATIONAL SUPERVISORY PERFORMANCES OF ADMINISTRATORS IN ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF NAN PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. SANGAD UTRANAND, Ed.D. 149 PP.

The purpose of this study was to study the educational supervisory performances of administrators in elementary schools under the jurisdiction of the Office of Nan Provincial Primary Education.

Four hundred and three copies of questionnaire were sent to the administrators in elementary schools under the jurisdiction of the Office of Nan Provincial Primary Education. Three hundred and eighty-seven copies of questionnaire or 96.03 percent of them were returned. Percentage was used in data analysis.

It was found that most of the administrators in elementary schools under the jurisdiction of the Office of the Nan Provincial Primary Education performed all 10 tasks of the educational supervision that were arranged from high to low performance as follows: 1. Organizing for instruction 2. Providing staff 3. Developing public relations 4. Providing materials 5. Providing facilities 6. Evaluation instruction 7. Developing curriculum 8. Arranging for in-service education 9. Relation special teacher services 10. Orienting staff members.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2530

ลายมือชื่อนิสิต ณัฐ พล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. สงัด อุตระนันด์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สังค อุทرانันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใน การให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีเยี่ยม ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เผรยอด อาจารย์สวัสดิ์ คงกล อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพาณิช พร้อมหั้งคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความรู้และกำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เผรยอด อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพาณิช อาจารย์ก้าหาญ สุดแสน อาจารย์ประหยัด ทรงคุณ อาจารย์เกียรติ ช่วยการ อาจารย์ถวิล วรรณปะเก อาจารย์สันติ โรมนนิติ อาจารย์สุนทร ไคลมี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกท่าน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดน่าน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ศึกษานิเทศก์ และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ที่ได้กรุณาช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกอย่างดีเยี่ยมในการแจกจ่ายแบบสอบถามและเก็บข้อมูลการวิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์ละม้าย ดรุณารถ ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดีเยี่ยม

ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนนิสิตร่วมรุ่นทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม และขอขอบพระคุณ คุณสมควร บัวมา จ.ส.อ.อำนวย บัวมา อาจารย์ประสงค์ จำเพียร อาจารย์สุวัฒ์ จำเพียร อาจารย์พรรณี จำเพียร ที่ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างดีเยี่ยม

หากงานวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ต่อวงการศึกษา ผู้วิจัยขอขอบความดีนั้นแด่ คุณพ่อคุณแม่ ครู อาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนผู้เขียนตำราเอกสารที่ใช้อ้างอิงในการวิจัย ด้วยความสำนึกรักในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

จันดา จำเพียร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

v

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

v

กิตติกรรมประกาศ

v

สารบัญตาราง

v

บทที่

1 บทนำ

1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน

1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

4

ขอบเขตของการวิจัย

4

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

5

ประโยชน์ของการวิจัย

7

วิธีดำเนินการวิจัย

8

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย

9

2 วรรณคดีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

10

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

10

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

12

ความจำเป็นของการนิเทศการศึกษา

13

หลักการนิเทศการศึกษา

15

ผู้บริหารโรงเรียนกับการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน

17

งานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน

18

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

30

หน้า

บทที่

3	วิธีดำเนินการวิจัย	32
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	32
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	32
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
	การสร้างเครื่องมือ	32
	ลักษณะของเครื่องมือ	33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
	การวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
	การวิเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	38
5	สรุปผลการวิจัย อภิรายผล และข้อเสนอแนะ	82
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	82
	วิธีดำเนินการวิจัย	82
	สรุปผลการวิจัย	83
	อภิรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	91
	บรรณานุกรม	115
	ภาคผนวก	120
	ประวัติผู้เขียน	149

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้รับคืน และแบบสอบถามที่สมบูรณ์	34
2	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน และวุฒิทางครุ	36
3	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการพัฒนาหลักสูตร	38
4	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการจัดระบบการเรียนการสอน	40
5	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการจัดระบบการเรียนการสอน	43
6	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการจัดระบบการเรียนการสอน	44
7	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการบริหารบุคลากร	49
8	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการบริหารบุคลากร	50
9	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก	53
10	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก	54
11	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการจัดทำวัสดุอุปกรณ์	57
12	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านการจัดทำวัสดุอุปกรณ์	58

ตารางที่

หน้า

13	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการฝึกอบรมครูประจำการ	62
14	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการฝึกอบรมครูประจำการ	63
15	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการปฐมนิเทศครูใหม่	66
16	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการปฐมนิเทศครูใหม่	67
17	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการจัดบริการพิเศษแก่ครู	70
18	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการจัดบริการพิเศษแก่ครู	70
19	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	73
20	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	75
21	การปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการประเมินผลการสอน	78
22	วิธีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการประเมินผลการสอน	79